

Sygn. akt VI U 2068/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 marca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Aleksandra Mitros
Protokolant:	St. sekr. sądowy Renata Sekinda

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 25 marca 2014 r. w S.

sprawy wniosku A. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o wysokość zadłużenia z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne

na skutek odwołania A. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

z dnia 25 września 2013 roku nr RWA: (...)

I. oddała odwołanie;

II. zasądza od A. B. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. kwotę 600 (sześciuset) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt VI U 2068/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 25 września 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. określił wysokość należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenia zdrowotne A. B. za okres od marca 2008 roku do października 2008 roku w łącznej kwocie 2.410,26 zł wraz z odsetkami obliczonymi na dzień wydania decyzji w łącznej kwocie 1.521 zł.

Od powyższej decyzji odwołał się płatnik, A. B., wnosząc o jej zmianę i odstąpienie od dochodzenia należnej kwoty wraz z odsetkami, wskazując, że decyzja została wydana przedwcześnie, ponieważ w dniu 2 września 2013 r. złożył wniosek o umorzenie należności z tytułu nieopłaconych składek na podstawie przepisów ustawy z dnia 9 listopada 2012 r.

W odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie w całości oraz o przyznanie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazał, że w celu rozpoznania wniosku płatnika o umorzenie należności z tytułu składek konieczne jest w pierwszej kolejności określenie tej zaległości oraz

okresu, który ona obejmuje. Sam fakt złożenia wniosku o umorzenie należności nie zwalnia organu rentowego od ustalenia prawidłowej wysokości zaległych składek, co podlega kontroli przez stronę.

Sąd ustalił, co następuje:

A. B. od co najmniej marca 2007 r. do 31 października 2008 roku był płatnikiem składek na ubezpieczenie społeczne i ubezpieczenie zdrowotne.

Niesporne

W związku ze stwierdzonymi zaległościami na koncie płatnika organ rentowy wszczął z urzędu w sierpniu 2013 r. postępowanie w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne.

Zadłużenie płatnika wraz z należnymi odsetkami za zwłokę naliczonymi na dzień 14 sierpnia 2013 r. wynosiło łącznie 3.903,26 zł, w tym:

Z tytułu:

1. składek na ubezpieczenia społeczne w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39 za okres od marca 2008 roku do października 2008 roku w kwocie 1.195,32 zł,

Składka: 738,32 zł

Odsetki za zwłokę: 457,00 zł

2. składek na ubezpieczenie zdrowotne w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39 za okres od marca 2008 roku do października 2008 roku w kwocie 2.707,94 zł

w tym:

Składka 1.671,94 zł

Odsetki za zwłokę 1.036,00 zł

W dniu 14 sierpnia 2013 r. organ rentowy sporządził zawiadomienie o wszczęciu postępowania w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne i ubezpieczenia zdrowotne, w którym wskazano opisaną wyżej zaległość z tytułu składek. W dniu 23 sierpnia 2013 r. zawiadomienie to zostało doręczone płatnikowi wraz z zawartym w nim zobowiązaniem do złożenia w terminie 7 dni pisemnych wyjaśnień w sprawie przyczyn nieopłacenia składek pod rygorem wydania decyzji w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne na podstawie dotychczas zgromadzonych dowodów.

Płatnik nie złożył wyjaśnień. W dniu 30 sierpnia 2013 r. nadał na poczcie wniosek z prośbą o umorzenie należności z tytułu nieopłaconych składek w całości, wskazując w nim jako datę zakończenia prowadzenia działalności gospodarczej 31 października 2008 r., a jako decyzję Zakładu o odpowiedzialności za zobowiązania płatnika składek pismo z dnia 14 sierpnia 2008 r. Wniosek ten wpłynął do ZUS w dniu 2 września 2013 r.

W dniu 9 września 2013 r. wysłano do A. B. zawiadomienie o zakończeniu postępowania dowodowego. W zawiadomieniu zakreślono płatnikowi termin 7 dni na wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów w sprawie określenia należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne. Płatnik nie skorzystał z tej możliwości.

W tym samym dniu – 9 września 2013 r. – wysłano zawiadomienie organu rentowego o wszczęciu postępowania na podstawie wniosku płatnika z dnia 2 września 2013 r. o umorzenie należności z tytułu składek. W dniu 19 września 2013 r. płatnik odebrał zawiadomienie i nie podjął żadnych czynności.

Niesporne, nadto dowód:

- pokrycie należności dla płatnika z 14.08.2013 r. - w aktach ZUS;
- zawiadomienie o wszczęciu postępowania wraz z dowodem doręczenia i załącznikiem – w aktach ZUS;
- wniosek o umorzenie z dnia 29.08.2013 r. – w aktach ZUS;
- zawiadomienie o zakończeniu postępowania dowodowego wraz z załącznikiem i dowodem doręczenia – w aktach ZUS;
- pismo ZUS z dnia 09.09.2013 r. – w aktach ZUS

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie okazało się niezasadne.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 5 oraz art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (t.jedn. Dz. U. z 2009 r., Nr 205, poz. 1585 ze zm., dalej jako ustawa systemowa) obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz ubezpieczeniu wypadkowemu podlegają osoby, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność oraz osobami z nimi współpracującymi.

Osobą prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą w rozumieniu art. 8 ust. 6 ustawy systemowej jest przy tym osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych.

Według art. 13 pkt 4 ustawy systemowej obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu podlegają osoby prowadzące pozarolniczą działalność od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

W świetle art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2008 nr 164 poz. 1027 ze zm.), obowiązkowo ubezpieczeniu zdrowotnemu podlegają osoby objęte ubezpieczeniem społecznym, które są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność lub osobami z nimi współpracującymi, z wyłączeniem osób, które zawiesiły wykonywanie działalności gospodarczej na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

Każda osoba objęta obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi podlega zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych, przy czym obowiązek zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych osób, prowadzących pozarolniczą działalność należy do tych osób. Zgodnie z art. 46 ust. 1 ustawy, płatnik składek jest obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy. Osoba prowadząca działalność gospodarczą obowiązana jest samodzielnie obliczyć i przekazać do ZUS składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe oraz ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy. Istota ubezpieczeń społecznych wyraża się w tym, iż mają one charakter przymusowy i powszechny. Oznacza to, iż w razie zajścia przewidzianych w ustawie sytuacji, takich jak podjęcie zatrudnienia czy prowadzenie działalności gospodarczej, istnieje obowiązek objęcia ubezpieczeniem społecznym.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że w niniejszej sprawie nie było między stronami sporu co do faktu, iż odwołujący posiada zaległości z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne

w kwocie podanej w zaskarżonej decyzji. Płatnik wskazywał jedynie, że wydanie tej decyzji nastąpiło przedwcześnie, bo w dniu 2 września 2013 r. złożył wniosek o umorzenie zaległych należności.

Stwierdzić należy, że płatnikowi umknęło, że zaskarżona decyzja wydana została nie na skutek złożonego przez niego wniosku o umorzenie należności z tytułu składek, ale na skutek wszczętego z urzędu przez organ rentowy w sierpniu 2013 r. postępowania wobec stwierdzenia zaległości na koncie płatnika z tytułu nieopłaconych składek. Płatnik został poinformowany o wszczęciu tego postępowania, zakreślono mu w dniu 23 sierpnia 2013 r. (data doręczenia pisma ZUS) termin 7 dni na złożenie wyjaśnień pod rygorem wydania decyzji na podstawie zgromadzonych dowodów, jednak żadnych wyjaśnień ani dowodów płatnik nie złożył, przysłał natomiast w dniu 2 września 2013 r. (data wpływu do ZUS) wniosek o umorzenie nieopłaconych należności z tytułu składek. Płatnik został również powiadomiony o zakończeniu wszczętego w sierpniu 2013 r. postępowania pismem z dnia 9 września 2013 r.

Zgodnie z art.68 ust. 1 i 2 ustawy systemowej do zakresu działania Zakładu należy między innymi realizacja przepisów o ubezpieczeniach społecznych, a w szczególności: stwierdzanie i ustalanie obowiązku ubezpieczeń społecznych, wymierzanie i pobieranie składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, prowadzenie rozliczeń z płatnikami składek z tytułu należnych składek i wypłacanych przez nich świadczeń podlegających finansowaniu z funduszy ubezpieczeń społecznych lub innych źródeł oraz prowadzenie indywidualnych kont ubezpieczonych i kont płatników składek, a także kontrola wykonywania przez płatników składek i przez ubezpieczonych obowiązków w zakresie ubezpieczeń społecznych oraz innych zadań zleconych Zakładowi.

Stosownie do art. 83 ust. 1 pkt 3 ustawy systemowej Zakład wydaje decyzje w zakresie indywidualnych spraw dotyczących w szczególności ustalania wymiaru składek i ich poboru, a także umarzania należności z tytułu składek.

Wydając zaskarżoną decyzję, organ rentowy zakończył jedynie postępowanie dotyczące stwierdzenia na koncie płatnika składek A. B. nieopłaconych należności z tytułu składek, wypełniając tym samym swój ustawowy obowiązek dotyczący kontroli wykonywania przez płatników składek obowiązków w zakresie ubezpieczeń społecznych. Złożenie wniosku o umorzenie składek przez A. B. zainicjowało natomiast inne postępowanie, które służy innemu celowi i nie sprzeciwia się prowadzeniu innych postępowań.

Wskazać nadto należy, iż analiza dokumentacji organu rentowego nie wskazuje na istnienie uchybień w zakresie dokonanych przez organ rentowy w decyzji obliczeń. Podobnie wysokość odsetek ustalona przez organ rentowy nie budzi wątpliwości Sądu. Podstawę naliczenia przez ZUS odsetek od nieuiszczonych w terminie składek stanowi art. 23 ust. 1 ustawy systemowej, zgodnie z którym od nieopłaconych w terminie składek należne są od płatnika składek odsetki za zwłokę, na zasadach i w wysokości określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60, z późn. zm.).

Zaskarżona decyzja organu rentowego, określająca wysokość należności z tytułu nieopłaconych przez płatnika składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne, jak również odsetek została wydana w oparciu o informacje zawarte na koncie płatnika składek prowadzonych w formie elektronicznej. Zgodnie z art. 34 ust. 1 ustawy systemowej, informacje te są środkiem dowodowym w postępowaniu administracyjnym i sądowym z zakresu ubezpieczeń społecznych. Dokument tego typu, który znajduje się w aktach organu rentowego, korzysta nadto z waloru dokumentu urzędowego, a więc – stosownie do treści art. 244 ust. 1 k.p.c. – stanowi dowód tego co zostało w nim urzędowo stwierdzone.

Mając powyższe na uwadze, Sąd uznał, że zaskarżona decyzja jest prawidłowa i na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. odwołanie skarżącego oddalił (punkt I wyroku).

W punkcie II wyroku – w oparciu o przepisy art. 98§1 i 3 w zw. z art. 99 k.p.c. oraz § 6 ust. 3 w zw. z § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2002 r. Nr 163, poz. 1349) – Sąd zasądził od odwołującego się na rzecz organu

rentowego kwotę 600 zł (minimalną stawkę przy przedmiocie sporu 3.903,26 zł) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Ubezpieczony nie stawiał się na rozprawę i nie przedstawił żadnych argumentów, które pozwoliłyby na odstępianie od obciążenia go tymi kosztami.

VI U 2068/13

(...)

1. (...)

2. (...)

3. (...)